

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Czwartek, dnia 25 listopada 1915 r.

Redakcja i administracja „Nowego Kurjera Łódzkiego“ mieści się przy ul. Zachodniej № 37. Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 11 pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz. Adres telegraficzny „Łódź-Kurjer“.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12 mk., półrocznie 6 mk., miesięcznie 1 mk. Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 40 fen. miesięcznie. Za przesyłkę zagranicę dolicza się 1 markę miesięcznie. Zmiana adresu 40 fen. Telefona Nr. 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 mk. za wiersz lub jego miejsce, nadstawa 1 mk., nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia z wywozajna 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz. Ogłoszenia za miejscowość: I-sza strona 1 mk., reklamy po 40 fen., wyższe 24 fen. za wiersz lub jego miejsce w tekście 1.50 mk.

Bekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły z góry ceną nieoznaczoną, honorarijów administracja wypłacać nie będzie.

Pogląd rosyjski na sprawę polską.

„Postęp“ przytacza ciekawą rozmowę redaktora „Głosu Polskiego“ Zygmunta Bartkiewicza z Rodiczewem, którą podajemy za „D. L. Ztg.“. Stoję na tem stanowisku, że polacy sami muszą rozstrzygnąć o swoim losie. Autonomia Polski powinna być wynikiem wzajemnego polubownego porozumienia. Podobna konstytucja ma wtedy dopiero wartość, gdy jej sobie życzą obie strony i gdy dążyć będą do jej doskonalenia. Byłoby koniecznym dowiedzieć się przede wszystkim, co polacy myślą o projekcie autonomii, opracowanym przez kadeków.

Odpowiedziałem Rodiczewowi, że szerokie warstwy narodu polskiego wcale nie są zachwycone tym projektem; nie sympatyzują z nim dla tego, że przy opracowaniu rezolucji w sprawie polskiej nie zasięgnięto opinii społeczeństwa polskiego.

Ścisłe mówiąc, — powiedział na to Rodiczew, — projekt o którym Szanowny Pan mówi nie jest projektem partji, gdyż zredagowany został tylko przez jednego z jej członków. Do omówienia tego projektu w łonie partji przy udziale kolegów polaków nie doszło, a cały ten projekt przesłany został do frakcji parlamentarnej, gdzie również nie był omawiany.

— Naród polski tam nad Wisłą — odpowiedział na to redaktor „Głosu“ — po zajęciu kraju przez wojska niemieckie i austro-węgierskie, obronę swoich interesów wyraził w wołaniu o niepodległość. Tymczasem projekty prawne, o których myśli rząd rosyjski, są tak nieokreślone, że niewiadomo, czy dotyczą one tylko tak zwanych guberni nadwiślańskich, czy też całej Zjednoczonej Polski.

Milukow oświadczył na pewnym posiedzeniu tajnym u Goremykina — mówił dalej Rodiczew, — że „my musimy uprzedzić kongres w ten sposób, że kwestję polską rozwiążemy w Dumie państwowej przed końcem wojny, gdyż w przeciwnym razie zajmie się nią kongres.“ Goremykin odpowiedział na to, że projekt o przekształceniu Polski zostanie do niego ponownie wniesiony. Na tem miejscu powstała tak zwana komisja polsko-rosyjska. Pracuje ona nad tem, aby sprawa polska przez kongres nie była roztrząsana.

Będę się starał przekonać polaków, że dla nich byłoby najlepszym,

gdyby nie dążyli do zerwania z państwem rosyjskim, lecz aby się zgodzili na wspólne wojsko i dyplomację, powtarzam jednak, że to będzie tylko wtedy miało znaczenie, gdy polacy na projekt ten zgodzą się zupełnie dobrowolnie. Utrzymanie dobrych stosunków zależeć będzie od mądrości obu stron, a sądzę, że interesy żywotne obu narodów są dostateczną rękojmią pomyślnego ukształtowania się przyszłości. Właściwie mówiąc, to interesy rosyjskie i polskie będą się jeszcze długo uzupełniać.

„D. L. Ztg.“ do artykułu tego dodaje: Naszym zdaniem sprawa polska tylko wygra, jeżeli będzie podniesioną i rozstrzyganą na przyszłym kongresie pokojowym. Jeżeli kadeci, a więc partja najbardziej polakom sympatyzująca, oświadcza, że zadaniem komisji rosyjsko-polskiej jest praca nad tem, aby sprawa polska przez powszechny europejski kongres pokojowy nie była roztrząsana, to polacy za taką sympatię pięknie dziękują.

Właściwe znaczenie odezwy wielkiego księcia.

„Gazette de Lausanne“, jak donosi „Warsch. Ztg.“ ogłosiła w numerze 11 listopada tajny okólnik b. rosyjskiego ministra spraw wewnętrznych, Maklakowa, o odezwie wielkiego ks. Mikołaja Mikołajewicza.

„Co do odezwy w. ks. Mikołaja — głosi okólnik — to na liczne skierowane do mnie pytania gubernatorów o stosunku do ludności w kraju nadwiślańskim, zaznaczyć muszę, że odezwa ta nie odnosi się do kraju nadwiślańskiego, ale do tych części Polski, które do państwa rosyjskiego nie należą, a które w książce Mikołaj miał zamiar w ciągu wojennych operacji zdobyć. Dopóki to się nie stanie, położenie polityczne w kraju nadwiślańskim nie zostanie zmienione. Należy jedynie istniejące przepisy stosować względem ludności polskiej z większą łagodnością.“

„Gazette de Lausanne“ po podaniu tego okólnika zaznacza: „Okólnik ten ma dla Rosji znaczenie kilku przegranych bitew.“

„I my — dodaje „Warsch. Ztg.“ — spodziewamy się, że ujawnienie tego dokumentu otworzy oczy wielu niepoprawnie łatwowiernym.“

Wokół wojny

Przed sesją Dumy.

Z Piotrogradu donoszą: Według informacji ze źródeł dobrze poinformowanych, dotychczas nie było

wcale rokowań pomiędzy rządem rosyjskim a przywódcami partji w Dumie, wobec czego nieprawdziwymi są pogłoski, jakoby zobowiązały się nie wnosić żadnych interpelacji i wstrzymać się od rozpraw charakteru ogólnopolitycznego. Październikowcy dopiero wczoraj w Moskwie odbyli posiedzenie frakcyjne pod przewodnictwem Guozkowa. Na zebraniu tem rozważano kwestję, jakie stanowisko partja zająć ma na najbliższej sesji Dumy. Na razie uchwały tego zebrania trzymane są w tajemnicy.

Ze stronictw prawicy, partja Markowa właśnie zamierza wystąpić z kwestjami ogólnopolitycznymi, a organ tej partji „Kołokol“ ogłosił już artykuł, w którym omawia zasadnicze walki, jakie toczyć się będą w Dumie.

Wogóle strategia przyszłej Dumy jeszcze nie jest zdecydowana, to jedno tylko jest pewne, że Goremykin postanowił odroczyć posiedzenia Dumy natychmiast po zatwierdzeniu przez nią budżetu.

Zmiany w gabinecie rumuńskim.

Z Budapesztu donoszą o zmianach, mających nastąpić w gabinecie rumuńskim. Wymieniają następujący skład gabinetu: Prezes ministrów Bratianu obejmuje tekę ministra wojny, Steleanu — tekę ministra skarbu, Costinescu — sprawiedliwości, Morkun — robot publicznych, Angeksen — spraw zewnętrznych, Duca — tekę ministra oświaty, Banu — handlu i Saveanu — dobr koronnych.

Wiadomość ta, pisze korespondent „Berl. Tag.“ wydaje się bardzo nieprawdopodobną, zwłaszcza, gdy się zważy, jak sprzeczne stanowiska polityczne zajmują wymienione osoby.

Bratianu jest liberałem, Morkun — socjalista z sympatjami dla państw centralnych, Costinescu — przeciwnie, jest zaciekłym wrogiem Niemców; Steleanu natomiast jest naogół zwyczajnym zwolennikiem dwuprzyjemierza i przeciwnikiem gospodarzejskiej polityki p. Costinescu.

To też kombinacja taka, w którejby ministrami byli jednocześnie Costinescu i Steleanu jest prawie niemożliwą. Anglescu zajmował dotychczas stanowisko względem Niemiec nieprzychylnie. Duca i Banu, redaktor półurzędowego „Vitorulu“ należą do zwolenników Bratianu. Co zaś do Saveanu, to jest to jedyna z wymienianych na liście osobistość, która dotąd urzędu ministra jeszcze nie piastowała. Kierunek polityczny jego jest nieznany.

Prasa rosyjska o stanowisku Rumunji.

W prasie rosyjskiej wszelkich odosłani śledzą z nadzwyczajną bacznością rozwój agitacji wojennej oraz antywojenne w Rumunji. Prasa piotrogrodzka i moskiewska powtarza za organami „Adwerul“ i „Epeca“ systematycznie treści artykułów, w których omawiane jest stanowisko Rumunji, ale jednocześnie zaznacza, iż nie wiadomo, czy można z agitacją

wojennych interwencionistów rumuńskich liczyć się na serio, czy też trzeba zacząć na konkretnie wypadki. To tylko jest pewne, że prasa rosyjska odnosi się obecnie do agitacji wojennej Take Jonesca i Filipesca z nieufnością i niedowierzaniem. Począyna się ona już liczyć z ewentualnością, że Rumunja albo pozostanie w dalszym ciągu neutralną, albo też będzie żądała od Rosji Besarabji. (Wat).

Misja lorda Kitchenera.

„Vossische Ztg.“ donosi z Amsterdamu: Jak dowiadujemy się z Londynu, Asquith otrzymał od Kitchenera sprawozdanie z rokowań lorda z dowódcami armji włoskiej i ministrami włoskimi. Rada ministrów, której sprawozdanie to przedstawiono wieczorem dnia 20 b. m., jest zadowolona z pierwszych powodzeń Kitchenera. Współdziałanie Włoch w akcji bałkańskiej ograniczyć się ma do współdziałania floty włoskiej i wyładowania niewielkiego oddziału wojska włoskiego, który oddany ma być pod dowództwo francuskie. Włochy otrzymać mają za to nowe koncesje natury finansowej.

Według informacji, otrzymanych przez „Petit Journal“ z Aten, greckie koła polityczne zapatrują się spokojnie na sytuację. Przyzwyczajone jest powszechnie, że obie strony usiłują załatwić trudności drogą ugodową. Grecja ma prawo domagać się, aby nie żądano od niej wyroczenia poza granice neutralności zycielwej. Z drugiej strony Grecja pragnie zapewnić mocarstwom czwórporozumienia bezpieczeństwo oraz swobodę ruchów ich wojska. Koła rządowe zapewnniają dalej, że niema takiej różnicy poglądów, któraby czyniła ugodę niemożliwą.

Na dalszą tułaczkę.

Biuro Reutera donosi z Aten: W sferach dyplomatycznych zapewnniają, że rząd serbski przeniósł się z Mitrowicy do Prizrentu. Posłowie serbscy, którzy przybyli do Salonik, oświadczyli, iż rząd wkrótce przybędzie drogą na Dibrę i Monastyr do Salonik.

Grecja zaleca Serbji zawarcie pokoju.

Organ militarnych kół greckich „Atine“ jest zdania, że serbowie nie są już zdolni do energiczniejszego operu wojskowego, i że jedyną drogą ratunku dla Serbji pozostaje zawarcie z mocarstwami centralnymi oddzielnego pokoju.

Zwołanie parlamentu rumuńskiego.

Dziennik urzędowy ogłasza reskrypt królewski zwołujący parlament w dniu 28 listopada.

Walki o Pristinę.

Z Sofji donoszą urzędowo: Walki o Pristinę trwają. W okolicy Gilani wzięto dotychczas do niewoli 7000 jeńców, zdobyto 2 karabiny maszynowe i 4 działka.

Przedsiębiorstwo zostanie zamknięte i patent odebrany.

Do sporządzenia spisów trzeba użyć formularzy, które w wyżej podanych miejscach są do nabycia

Zakazuje surową bawełną odpadkami bawełnianymi zwyczajną przędzą bawełnianą, niemi wszelkiego rodzaju, jako też Wigonię, odpadkami przędzy i waty, chociaż te same zwolnione zostały, drogą kupna sprządaży i przewożenia z jednego miejsca na drugie, rozporządzać; jednakowoż dalsze przetwarzanie wyżej oznaczonych gatunków towarów z uwzględnieniem dotychczasowych rozporządzeń, oświadczeniem zwołaniem w zawodach fabrycznych, jest dozwolonym. Oprócz tego dozwolona jest sprzedaż detaliczna w sklepach, celem zapotrzebowani domowych.

Łódź dnia 20 listopada 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Ogłoszenie.

Pozwolenie na rozbiórkę domów lub części takowych w stanie zniszczonym otrzymali:

Jakób Sadowski, zamieszkały w Andrzejowie na rozbiórkę domu drewnianego przy ul. Nowo Zarzewkiej Nr 67.

Abram Dąb, Głowacka Nr 20, na rozbiórkę części domu drewnianego.

Henoch Fernbach, Aleksandrowska Nr 14, na rozbiórkę pozostałej części domu frontowego, z wyjątkiem lewej szczytowej ściany („lewa strona“ od wejścia z ulicy).

Fryderyk Munzer, Aleksandrowska Nr 80, na rozbiórkę tylnej oficyny tejże posesji.

Właściciele domu na Bałutach, Dworska Nr 30, Wojciech Kozarowski i Walenty Napierał, na rozbiórkę ich domu w stanie zniszczonym.

Herschel Feil, Zielona Nr 5-7 na rozbiórkę jego i Józefa Grawe domu, przy ul. Średniej 495, znajdującego się w stanie zniszczonym.

Łódź, dnia 20 listopada 1915 r.

MAGISTRAT.

Schoppen.

Obwieszczenie.

Z powodu rozporządzenia z dnia 12 lipca, zameldowane zapasy kopoliny, mosiądzu, brązu, niklu, cyny, cynku, aluminium, ołowiu, blachy cynkowej, białego metalu i nowego srebra, winny być w miejscach zbiorowych odnawiane.

Mieszkający przy ulicach:

Zgierskiej, od Nr 2 aż do składowa (lewa strona),

Szpitalnej, Jana, Hauslera, Kacimierza, Gołca Teppera, Jasnej, Sznera, Profesorskiej, Wąskiej, Cereckiej, Ekierta Hipotecnej, Łąkowej, Pókiej, Złotej, Dobrowolnej, Srebrnej (na przedmieściu, Radogoszcz), Fiszera, Polnej Grünberga Bicha, Gołca, Engla, Fajfra, Borysia, Gluchej, Rajtera, Zimmera, Nowaka, Kłobacha przy Kłobacha Aleksandrowskiej (prawa strona od nr. 1 aż do granicy miejskiej),

właściciele lub zarządcy tychże zapasów winni są zameldowane przedmioty, jako to: statki kuchenne, narzędzia gospodarze wszelkiego rodzaju, jak np. kotły do gotowania i zaprawiania, patelnie, formy do pieczenia, miski, kotły do prania, wanny do kąpielii (z wyjątkiem wanien cynkowych); piece i wszelkie inne przedmioty, o ile możności, wolne od żelaza, w czasie od poniedziałku d. 22 aż do czwartku dnia 25 listopada od godz. 8 i pół przed południem aż do trzeciej godziny po południu w spichlerzu przy ul. Reitera Nr 3 złoty, Urządzenia kąpielowe trzeba samemu odmontować.

Na polski funt płacić się natychmiast przy oddaniu, po sprawdzeniu wagi, za pokwitowaniem, następujące ceny:

Table with 2 columns: Item name and price in kopecks. Items include kopolinę, mosiądz, brąz, aluminium, nikiel, antymon, cynę, cynk, ołów, blachę cynkową, biały metal, nowe srebro.

Po tymże czasie jeszcze znalezione przedmioty metalowe zostaną bezwzględnie skonfiskowane, a właściciele ich karą pieniężną w wysokości 3,000 marek, a w razie niemożności zapłacenia za każde 10 marek jednym dniem aresztu, ukarani.

Obwieszczenie.

Starsi nauczyciele szkół miejskich niniejszym proszeni są o odebranie w ciągu 3 dni znajdujących się na składzie w deputacji szkolnej numerów Gazety Rozporządzeń szkolnych.

Łódź, dnia 23 listopada 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Obwieszczenie.

Powstały wątpliwości czy przez rozporządzenie moje z dnia 9 listopada r. b. zakaz przywozu świeżego mięsa do Łodzi zniesiony został. Zaznaczam wyraźnie że przywóz świeżego mięsa do Łodzi jak dawniej tak i nadal podlega § 3. rozporządzenia mego z dnia 25 sierpnia r. b. dla uniknięcia wysokiej kary jest wzbroniony. Równocześnie wskazu-

ję to że wprowadzone z obiedy trwałe przy mięsne, przed wystawieniem takowych sprzedają lub nabywają w gospodarstwie domowym, w rzędy łódzkiej cełowni zbadańowych przedmioty nie być muszą w przeciwnym razie skonfiskowanymi zostaną.

Łódź, dnia 24 listopada 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Obwieszczenie

Obydwie miejscowości Aniołów i Kroguliec, które dotychczas należały do powiatu łęczyckiego, z dniem 1 grudnia r. b. wyłącza się z powiatu łęczyckiego i od wyżej wymienionego dnia zostaną przydzielone do gminy Nakielnica, jako część składowa powiatu łódzkiego.

Łódź, dnia 23 listopada 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Obwieszczenie.

Prywatna komunikacja pocztowa w obrębie Królestwa została przy urzędzie pocztowym w Tomaszowie (powiat Brzeziński) od dnia 11 listopada wznowiona.

Łódź, dnia 23 listopada 1915 roku.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji v. Oppen.

Obwieszczenie.

Przypominam że 1 grudnia upływa termin dla zapłaconego podatku stempowego.

Poczynając od środy, 24 listopada 1915 r. można będzie tutaj w Łodzi wpłacać podatki stempowe nie tylko w kasie Sądu Okręgowego lecz także w urzędzie hipotecnym, przy ulicy Średniej Nr 19, a w Pabjanicach i Zgierzu w kancelariach tamtejszych sądów pokoju.

Sędzia nadzorczy Cesarsko-Niemieckiego Sądu Okręgowego. Zwick.

Czas odnowić prenumeratę.

Advertisement for 'CASINO' featuring a logo and the name 'MARJA KUSZCZEWNA' in large letters. Below it says 'Amfiteatrowa z PAWŁOWA' and 'Tylko dla dorosłych, dzieciom wstęp wzbroniony.' It also mentions 'Teatr dobrze ogrzany.'

Ogłoszenia zwyczajne

Large advertisement for 'TEATR POLSKI Cegielniana 63.' featuring plays like 'Potasz i Perlmutter', 'Car jedzie', and 'Taniec szynowników'. It includes showtimes and ticket information.

Advertisement for 'Tytuł od 1 rb. 40 kop. funt' for 'Papierosy Renoma Cabinet' and other goods. Includes contact information for S. Nowiński.

Advertisement for 'Szampon z czarnym olejem' (Black Oil Shampoo) by 'W. Polakowski', describing its benefits for hair.

Advertisement for 'STANISŁAWA' at 'Piotrkowska 130', offering medical services and a 'Car jedzie' (Car ride) service.

Advertisement for 'kuszerka' (pastry shop) at 'Piotrkowska 223-25', listing various pastries and services.

Advertisement for 'szkółka' (school) at 'Piotrkowska 145-34', offering lessons in various subjects.

Advertisement for 'ALIA' (Eucalyptus-Menthol) cough relief, available at 'Danieleckiego' pharmacy.

Advertisement for 'Dr. med. Wl. Polakowski' and 'Dr. Z. Osiecki', listing their medical specialties and office locations.

Advertisement for 'Ogłoszenia drobne' (Small ads) for furniture and other items, located at 'Piotrkowska 130'.